

Borde OS i Peking ha bojkottats?

- En analys av argumentationslandskapet kring de olympiska spelen 2008

Abstract

The objective of this paper is to understand the debate around the Olympic Games in Beijing in 2008 and find a tool to describe it. In connection with the games a great debate occurred around the world: whether the games should be boycotted or not. The reasons for the boycott threat was because of the Chinese attitude towards human rights.

By following the debate in the two bigger Swedish newspapers DN and SVD, the author found patterns in the argumentation. These patterns derived from the material from these sources with help from the analysis apparatus, which is based on ethical valueprinciples asking the questions What?, How? and Who? In terms of moral justification. The foundation of this principle is to detect what value, ethical principle and moral subject that is effected by the argument. The following four argumentation systems were detected, MR-linjen, an argumentation with the focus set on human rights. Olympiska katalysatorn, advocates the positive catalytic effect that the games brings to an area that is hosting the Olympic games. Kollaborationslinjen, enhances the importance of keeping a good dialogue in the international context. The last system is Atletens perspektiv and it campaigns the athletes position and right to participate in the games.

Nyckelord: bojkott, OS, Peking 2008, textanalys, argumentationsanalys, idékritik, deontologi, teleologi

Antal ord: 7664

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Syfte och problem	2
3	Metod och teori	3
3.1	Material	4
3.1.1	Värde, princip och subjekt - ett analysinstrument.....	4
3.1.2	Val av metod	5
4	Analys	7
4.1	MR Linjen	8
4.1.1	Värde, princip och subjekt	8
4.1.2	Linjens brister.....	9
4.2	Olympiska katalysatorn.....	9
4.2.1	Värde, princip och subjekt	10
4.2.2	Linjens brister.....	10
4.3	Kollaborationslinjen	11
4.3.1	Värde, princip och subjekt	11
4.3.2	Linjens brister.....	12
4.4	Atletens perspektiv	13
4.4.1	Värde, princip och subjekt	13
4.4.2	Linjens brister.....	14
5	Diskussion	15
5.1	Den bästa av linjer?.....	16
5.2	Värt att notera.....	18
5.3	Inspiration för framtida projekt	18
5.4	Avslutande sammanfattning	19
6	Referenser	20

1 Inledning

Värdekonflikter fläckar och berikar den politiska arenan dagligen, men när det faller sig som så att en konflikt inte kan lösas genom diplomati, uppkommer en situation där ett tydligt ställningstagande krävs. Ett land som opponerar sig kommer att utsättas för en övertalningspropaganda av den motsatta sidan. Denna agitation kan ta olika former. Det kan exempelvis ske genom ett fördömande av landets handlingar i det offentliga rummet, ett militärt ingripande mot nationen eller genom sanktioner. Sanktioner kan i sin tur yttras genom bojkotter (Amstutz 2005 s. 174).

Denna uppsats kommer att behandla denna typ av krishantering på det argumentativa planet. Konflikten består i huruvida det är rätt att tillämpa en bojkott då många aktörer riskerar att drabbas. Exemplifieringen i denna text, på vilken undersökningen kommer att baseras, kretsar kring ett idrottsligt perspektiv. Det rör sig om meningsskiljaktigheter som varit aktuella återkommande genom historien. Allt från det att Sparta kastades ut ur de olympiska spelen år 420 före vår tidräkning, på grund av en obetald avgift, via Sydafrikas bannlysning, som på grund av apartheidpolitiken mynnade ut i ett mångårigt förbud mot olympisktdeltagande, till diskussionerna kring spelen i Peking (Goldsmith 1995 s. 11).

Slogan för de olympiska spelen i Peking år 2008 var ”One world, one dream”, ett fokus som kom i skymundan på grund av den tunga debatt som präglade stora delar av rapporteringen vid upptakten inför spelen. Tvisten handlade om spelen skulle bojkottas eller ej baserat på Kinas inställning till mänskliga rättigheter. Detta ledde till att många aktörer kastade sig in i debatten. Det rörde sig om allt från politiker, humanitära organisationer till enskilda idrottsmän som engagerade sig.

Det finns både ett internt och ett externt intresse att strukturera upp denna problematik. Uppsatsen är tänkt att generera en utgångspunkt för att förstå och bemöta problematiken i resonemanget kring idrott och politik ur ett idékritiskt perspektiv. Detta med Peking OS i fokus. De olympiska spelen i Peking var inte första gången då idrott och politik flätades samman och risken för att det ska upprepas fler gånger förefaller inte helt främmande, varför denna studie blir principiellt intressant.

Uppsatsens struktur inleds med en precisering av syfte och vision. Hur denna vision sedan ska efterlevas presenteras i det påföljande metod- och teoriavsnittet. I den analyserande delen, där resultatet som vunnits ur materialet presenteras, kommer fyra argumentationslinjer att presenteras och studeras djuplodande. Analysen mynnar ut i en diskussion av resultaten och avslutningsvis rundas uppsatsen av med en sammanfattning.

2 Syfte och problem

Visionen är att förstå debatten och sambandet mellan parterna i diskussionen kring de olympiska spelen i Peking. Meningen är att finna de heta beröringsområdena där parterna talar förbi varandra och där samma värden används som argument för att uppnå skilda slutargument. Linjerna skall blottläggas. Situationen där parterna sällan möts reds ut och genom det skapas en ram genom vilken vi kan tolka argumentationskartan. Den precisa frågeställningen som gett uppsatsen sitt namn, är riktad till materialet och berör huruvida de olympiska spelen i Peking år 2008 borde ha blivit bojkottat eller ej. Det är viktigt att notera är att detta inte är uppsatsens primära vetenskapliga problemformulering, utan att den har ett retoriskt syfte då det riktats mot stoffet.

Syftet med uppsatsen däremot är att kritisk granska den argumentation som förekommit för och emot en bojkott av de olympiska spelen i Peking 2008. Eftersom detta är uppsatsens intention har en uttalad fråga medvetet utelämnats då en sådan inte är primär. Den relevanta problemformuleringen är dock närvarande i det syfte som ovan presenteras. Fokus ligger på att finna de eventuella argumentationsvägar som finns i materialet. Strävan är att finna de olika dimensionerna av debatten. I det avslutande stycket kommer därför diskussionen handla om huruvida uppsatsen lyckats med att uppnå det ovan nämnda syftet.

Abstraktionsnivån ligger korrelerad med exemplet på en låg nivå. Däremot i slutfasen av texten ämnas resonemanget vandra utåt för att teoretisera på ett bredare plan. Uppsatsen är skriven ur ett svenskeuropeiskt perspektiv. Undersökningen är dock orienterad kring fenomenet olympisk bojkott, där ambitionen inte är att agera domare i denna specifikt valda konflikt, utan ge en bild av den.

Denna text kommer att argumentera för att det finns fyra principiellt olika argumentationslinjer i debatten kring de olympiska spelen i Peking. Uppsatsen avser att tydliggöra MR-linjen, Olympiska katalysatorn, Kollaborationslinjen och Atletens perspektiv, på ett kritiskt argumentativt plan.

3 Metod och teori

Grundtanken med uppsatsen är att granska relationen mellan idrott och politik, samt hur förhållandet mellan dessa ter sig. I samband med bakgrundsinsläsningen utvecklades idén mot att granska argumentationen kring relationen. För att detta skulle kunna genomföras krävdes en bild av argumentationslandskapet. Först i detta skede av processen stärktes idén om att välja de olympiska spelen i Peking som exempel. Andra alternativ där förhållandena varit minst lika laddade skulle kunna vara spelen i Moskva 1980 då flera länder valde att bojkotta spelen eftersom dåvarande Sovjetunionen invaderade Afghanistan (Goldsmith 1995 s. 11). München-OS 1972 drabbades av en tragedi då terroristorganisationen Svarta September slog till mot den Israeliska OS-truppen som befann sig inuti OS byn, auktionen var i högsta grad politisk då Svarta September krävde att Israel skulle släppa 200 fängslade palestinier för att låta idrottsmännen löpa. Sjutton atleter dog i dramat (SOK 2008). Eller varför inte välja att granska diskussionen kring spelen i Mexico som inföll 1968 när de två amerikanska medaljörerna efter 200-metersfinalen valde att göra symbolen för Black Power när de stod på prispallen; en stark politisk symbol i sin samtid (Liimatainen 20/7-2008).

Valet föll dock på Peking efter att ha läst Black och Bezansons text ” The Olympic Games, human rights and democratisation: lessons from Seoul and implications for Beijing” från 2004, väcktes intresset för att välja Peking som studieexempel. Artikeln berör hur den Sydkoreanska huvudstaden gagnades av spelen 1988 och bidrog till demokratiserandet av landet. Tjugo år senare får Peking spelen; ett land som ur ett demokratiskt perspektiv behöver arbeta med sin inställning till mänskliga rättigheter. Det är första gången sedan det bojkottdrabbade Moskva OS 1980 som en auktoritär enpartistat får möjligheten att stå som arrangör. Black och Bezansons uppsats avslutas med en reflektion och en försiktig prediktion av spelens effekt på Peking, där man misstänker att OS inte kommer ha samma positiva effekt som i Seoul .

Black och Bezansons text belyser en olympisk effekt, men som ur deras 2004 års perspektiv, inte skulle kunna appliceras på spelen i Peking. Detta väckte författarens intresse att ta reda på om denna olympiska effekt existerade i debatten kring de olympiska spelen i Peking 2008 samt vilka andra argument som kunde tänkas vara presenterade i diskussionen. Jämfört med Moskva, München eller Mexico hade Peking fördel i och med att det ligger närmare till hands i tiden, både tankemässigt och materialmässigt. Eventuella slutsatser som uppsatsen genererar kan därav kännas mer relevanta då exemplen ligger närmare i tiden. Ur ett globalt perspektiv är det av relevans att utveckla en förståelse för olika problematiker; att debattera kring en fråga där olika parter tolkar verkligheten på olika sätt. Att förstå hur motparten argumenterar kan medföra en djupare förståelse och tolerans.

3.1 Material

Operationaliseringen av denna vision har kretsats mycket kring olika sätt att begränsa och specificera för att finna en praktisk väg att genomföra analysen. Ursprungstanken med arbetet är att utgå från de större tidningarna i Sverige för att studera förspelet kring de olympiska spelen i Peking. Valet av material föll på de två större nyhetsaktörerna i landet, nämligen Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Valet grundar sig i att dessa två tidningar har en kombination av ett brett nyhetsintag och en stor upplaga. Det samlade materialet fångar upp en bred nivå av texter som innefattar ett hundratal artiklar, ledare och debattinlägg. Ambitionen med materialet är att få en generell bild över argumentationskartan och att finna vilka argument som förekommer. Det förefaller rimligt att anta att detta kan erhållas ur det valda materialet.

Genom att söka på publikationerna med sökordskombinationen ”bojkott” och ”Peking OS” sållades det aktuella materialet ut från nyhetsrapportörernas egna databaser. Via en induktiv bearbetning av materialet, som tog spjörn mot de tre grundläggande normativetiska frågorna; Vem, Vad och Hur, utkristalliserades fyra tydliga linjer i resonemanget.

3.1.1 Värde, princip och subjekt - ett analysinstrument

Analysen av materialet har genomförts med grunderna inom den normativa teorin. För att förstå ett resonemang på värdeprinciper, behövs en förståelse för de bakomliggande faktorerna (Badersten 2006 s. 32). En ståndpunkt har ett startvärde utifrån vilket argumentet vilar på. Begreppets värde hänvisar alltså till detta utgångsvärde som analysen brukar. De tre utgångspunkterna för att ta ställning utifrån dessa premisser är att tillämpa de tre frågorna Vad, Hur och Vem. Vad-frågan åsyftar vilket värde argumentationen har som utgångspunkt. Hur- frågan avser vilken värderingsprincip eller normativ logik som tillämpas och Vem-frågan berör vilket det moraliska subjektet för argumentationen är (Badersten 2006 s. 32).

Det finns två kategorier av värden, extrinsikala och intrinsikala. Intrinsikala värden är i sig goda och behöver inte stå i relation till något annat för att vara det, exempel på sådana är rättvisa och frihet. De intrinsikala värdena kan även kallas egenvärde. De extrinsikala värden däremot, betraktas som goda i förhållande till något annat gott, politiskt deltagande är ett exempel då det genererar den goda effekten i form av jämlikhet inom politiken. Denna kategorisering kan betraktas som en typ av rangordning av värden, då det intrinsikala värdet i sin renare form, betraktas som ”bättre” om dessa egenskaper värderas i sammanhanget. Det intrinsikala värdet besitter ett egenvärde, med inneboende egenskaper, som det extrinsikala inte gör på samma vis (Badersten 2006 s. 24-27).

Den andra komponenten i en värdeargumentation är vilken logik man avser tillämpa. Logikernas syfte är att lyfta fram på vilket sätt värdet ska tas i beaktning.

I denna uppsats kommer två inriktningar att beröras, nämligen den deontologiska och den teleologiska logiken.

Den deontologiska, även benämnd som pliktetik, inriktar sig just på att värna om plikter. Vissa handlingar är sonika fel då de strider mot universella plikter. Konsekvenserna av en handling är inte relevanta eftersom det är kopplingen till plikten som är det centrala (Tännsjö 2005 s. 60-61). Varje handling ska utföras med målet att resultatet ska få ett positivt utfall i sitt unika sammanhang.

Teleologisk logik har sitt fokus på slutprodukten av handlingen, konsekvensen, vilket gör att inriktningen även benämns konsekvensialism. Det är, i enighet med utilitarismen, nyttan som styr denna logik och värnar om en slutprodukt som gagnar ett stort antal individer (Badersten 2006 s. 114). Det är alltså effekterna av handlingen som värderas, vilket innebär att det går bra att utföra en handling som för en pliktetiker är fel, men då dess efterdyningar genererar ett övergripande positivt utfall, värderar konsekvensetikern att det är en nyttig handling. Det existerar inte handlingar som är goda eller onda i sig inom konsekvensialismen, det är allena nyttan som ska värderas (Sjölin 2005 s. 20).

Det moraliska subjektet innefattar den eller dem som berörs av handlingen. Beroende av om det är en individ eller en grupp som handlingen ämnas främja, kan argumentationen ta olika vägar (Badersten 2006 s. 34). Utgångspunkten är här vem det är som argumentationen värnar om; på vem fokus ligger.

Tillvägagångssättet för den induktiva fasen i metoden genomfördes med hjälp av underlaget som består av artiklar, debattinlägg och ledare från de två tidigare nämnda tidningarna. Med den ovan beskrivna modellen genomfördes granskningen av stoffet och detta med de tre aspekterna, värden, princip och subjekt, i åtanke. Med dessa tre som referenspunkt lotsades åsikterna in i grupperingar. Denna uppsjälkning av argumenten blottlägger dess essens och kan därför kategoriseras och kritiseras. Det var utifrån denna modell som de fyra argumentationslinjerna växte fram.

3.1.2 Val av metod

Det beskrivna tillvägagångssättet överensstämmer inte fullt ut med någon klassisk metod. Det finns inslag i denna modell som delvis stämmer in på en argumentationsanalys, en idéanalys eller varför inte en textanalys.

Den klassiska argumentationsanalysen har tre huvudsyften, ett deskriptivt som ämnar återkonstruera argumentationen, ett preskriptivt för att studera i vilken mån som argumenten lever upp till de normativa förväntningarna. Det sista syftet är att studera i vilken mån argumentet lyckas med den antagna uppgiften att understryka eller undergräva en poäng. Liksom argumentationsanalysen tillämpar denna uppsats ett deskriptivt tillvägagångssätt. Grunden med det deskriptiva syftet är den samma inledningsvis, men skillnaden är att jag inte är intresserad av att finna i vilken mån normer påverkar argumentationen. Fokus i uppsatsen är att visa argumentationsvägarna på etiskt/normativa premisser. Det är snarare idéer som sökes, inte normer (Bergström - Boréus 2005 s. 91-92).

På samma gång bedrivs något av en idékritik då det sker en granskning av argumentationslinjerna som kommer ur materialet. Idéanalysens fokus ligger just kring detta då dess mål är att granska de politiska budskap som presenteras. Idéerna, värdena dissekeras för att granskas systematiskt och genererar en reflektion av verkligheten (Beckman 2007 s. 9). Denna fusion av analyser är försvarbar just eftersom de alla ingår i samma textanalytiska orientering. Samtliga nämnda analysinriktningar är av textanalysiskkaraktär. Textanalysen kretsar kring att ge uttryck åt verkligheten som presenteras i en text. I denna uppsats handlar det som en tolkning av nyhetsflödet (Bergström - Boréus 2005 s. 23).

4 Analys

De studerade artiklarna blottlägger ett argumentationslandskap som i konjunkturen förespråkar en eventuell bojkott. Under 2007 tar debatten om bojkott av de olympiska spelen i Peking fart. Inledningsvis florerade en allmän debatt kring huruvida de mänskliga rättigheterna efterlevdes i landet. Det är detta universalvärde som står i fokus, som alla parter ämnar främja, men har olika medel hur detta ska nås. När det återstod ett halvår tills dess att spelen skulle invigas skedde ett skifte i debatten då statsöverhuvuden och högt aktade individer började gå ut med sina officiella linjer i frågan. Denna eskalering i engagemang sammanföll med den inledande fasen av munkprotesterna i Tibet, där en grupp munkar avbröt en grupp journalister som guidades runt av den kinesiska regimen för att uppmärksamma sin situation (Pettersson 27/3-2008). En situation uppstod i månadsskiftet mars april 2008 då nya statschefer i princip dagligen meddelade att de inte är främmande för en bojkott av spelen om Kina inte hanterar situationen i Tibet och frågan om mänskliga rättigheter. Debatten fick i och med det, en tyngre politisk förankring. Tibets andliga ledare Dalai Lama gick dock ut och försvarade Kinas rätt att stå värd för spelen under denna kritiska period. Den olympiska eldens färd genom världen blev på många platser dramatiskt då dess väg kantades av protester (TT-AFP 11/4-2008). Under sommaren 2008 svalnade debatten av något, för att återkomma veckorna innan spelens invigning. Många av de som tidigare övervägt bojkott valde att ändå dyka upp.

I denna debatt finns det fyra distingerade argumentationslinjer. Dessa har växt fram ur basmaterialet, artiklarna från Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Den dominerande linjen är MR-linjen som representerar den argumentation som försvarar mänskliga rättigheter idealet. Argumenten kring den Olympiska katalysatorn förfäktar fördelarna som kommer med att bli tilldelad att anordna spelen. Kollaborationslinjen värnar om de befintliga och framtida globala diplomatiska relationerna. Atletens perspektiv representerar den enskilda idrottaren som drabbas av en konflikt som denna själv ej kan påverka. Analysens upplägg löper som följande; inledningsvis ges en allmän introduktion till linjen, därefter sker ett tydliggörande av principerna som argumentet vilar på och avslutningsvis förbinder en kritisk granskning samman linjen.

4.1 MR Linjen

De tomma 27 stolarna i regnet på Gärdet ställdes upp av reportrar utan gränser (RFS), som en påminnelse om organisationens krav att ledarna från EU:s 27 medlemsländer skulle stanna hemma från OS-invigningen. Tyskland valde att göra det, liksom några andra nationer (Sidenbladh – Forsberg 8/8-2008).

I det studerade materialet förekommer en frekvent kritik gentemot den kinesiska regimen. Denna kritik riktas främst till områden som rör de mänskliga rättigheterna, MR. Målet med kritiken är att få till stånd en bojkott för att markera att Kina handlar fel. Den kinesiska regimens hantering av framförallt minoritetsgrupper går stick i stäv med de universala mänskliga rättigheterna. Problematiken i Kina med folkgrupper som tibetaner, uigurer och falungonganhängare klingar starkt i otakt med detta MR-värdet (Lintner 16/3-2008). Då Kina länge legat högst upp på topplistan över stater som inskränker de mänskliga rättigheterna finns ett problem (TT 27/4-2007). Kinas behandling av minoriteter fick extrastort fokus då tibetanska munkar inledde en stor protestvåg under våren 2008 (Lintner 16/3-2008). I materialet förekom andra exempel på var Kina brister i sin hantering av mänskliga rättigheter. Andra exempel är frekvensen på antalet dödsstraff samt förhindrandet av en opposition att verka i landet (DN 30/3-2008).

Argumentationslinjen menar att de olympiska spelen borde användas som ett verktyg för att markera för den kinesiska regimen att deras handlingar rörande de mänskliga rättigheterna inte är acceptabelt. Eftersom de olympiska spelen är en del av den positiva världsgemenskapen borde man ta tillfället i akt och visa sitt missnöjde. Detta skulle kunna ge effekt då det ligger i Kinas intresse att genomföra spelen på ett så smidigt vis som möjligt, både externt och internt.

4.1.1 Värde, princip och subjekt

Utgångspunkten för denna argumentationslinje är tämligen given då de mänskliga rättigheterna kan betraktas som ett skolexempel när det gäller värden. Den värdeteoretiska positionen i linjen faller då in under värdeobjektivismen eftersom värdet betraktas som befintligt och har en universell giltighet (Badersten 2006 s. 61).

Begreppet är vitt och berör många områden. Enligt förenta nationerna skall de mänskliga rättigheterna gälla alla människor i världen oberoende av faktorer så som nationalitet, kön, språk eller etnisk tillhörighet (OHCHR 1996-2010). Redan 1966 formulerades FN:s deklaration om mänskliga rättigheter. Den uttrycker staters skyldighet att respektera och förespråka rätten till liv, åsiktsfrihet, rätten till partiskhet i en domstol, förenings- och församlingsfrihet och rätten till att inte bli diskriminerad (Amstutz 2005 s. 92).

Den princip som tillämpas är av deontologisk karaktär då de mänskliga rättigheterna betraktas som en ovillkorlig plikt i argumentationen. Det är Kinas

plikt att följa rekommendationerna angående de mänskliga rättigheterna, och när detta inte sker måste det få konsekvenser.

4.1.2 Linjens brister

I en artikel får ledaren för den tibetanska ungdomskongressen uttala sig. Han menar att Kina inte förtjänar att stå värd för de olympiska spelen och att de mänskliga rättigheterna i Tibet snarare försämrats än förbättrats. Samma person delger att han inte delar Dalai Lamas mål om att nöja sig med att få självstyre inom Kina, utan anser att de ska sträva efter ett totalt självstyre (TT-AFP 17/3-2008). Problemet ligger här i att två allierade med samma utgångsläge kommer till två olika slutsatser. Den andliga ledaren Dalai Lama anser att en bojkott är fel väg att gå då detta skulle kränka Kinas position. Staten Kina är ”värd” att arrangera spelen i hans tycke. Att det råder motsättningar mellan grupper inom linjen skapar problem. Dalai Lama vidhåller visserligen att Kina bedriver en ofördelaktig politik och upprätthåller ett skräckvälde i Tibet, men menar att en bojkott är fel väg att gå (TT-AFP 17/3-2008). Konflikten i Tibet användes frekvent som ett empiriskt slagträ för att representera minoritetsproblemen. När sedan den största ikonen för det Tibetanska folket, Dalai Laman, officiellt proklamerar sin motsägelsefulla åsikt uppstår ett förtroendeproblem.

4.2 Olympiska katalysatorn

Det är perfekt att stora idrottstävlingar används som diskussionsplatser. Inte för att det leder någonstans, men för att det finns få andra fungerande forum att skaffa uppmärksamhet (Esk 9/8-2007).

Att ta vara på möjligheterna kring de olympiska spelen är vad den olympiska katalysatorlinjen främjar. Behovet av att nå ut med exempelvis ett MR budskap skulle kunna tillfredställas inom ramen för spelen. En bojkott är inte enda vägen till förändring.

Katalysatorlinjen innebär att de olympiska spelen medför överlag en positiv effekt för staten Kina med dess invånare, vilket även innefattar att spelen kommer generera ett bättre utfall gällande de mänskliga rättigheterna och andra områden som behövs utvecklas. Tanken grundas i att om det kinesiska folket och regimen känner sig stolta över sin prestation i att genomföra en lyckad tillställning i det globala rummet, så blir effekten som kan vinnas ur det en drivkraft att förbättra sig även inom andra områden (Wong 27/8-2007).

De olympiska spelen genererar inte bara en möjlighet till fysisk förbättring, utan öppnar även upp en arena på vilken många aktörer kunde ta sig plats och föra fram sitt budskap. Människorätsorganisationer, så som Amnesty, får en unik möjlighet att nå ut med sitt budskap till en värld som i detta fall avvaktades väntade på beslut kring en bojkott eller ej. Utan försiktiga diplomatiska samtal,

fick dessa aktörer möjlighet att ta plats och visa sina realiteter, sin version av verkligheten. Hade spelen inte tilldelats Kina, hade möjligen medvetenheten om Kinas status gällande mänskliga rättigheter försvunnit i det vardagliga nyhetsflödet. Den kritiska granskning som Kina fick genomgå i den här processen, skapade ett nytt diskussionsforum och nådde en ny publik, ett extraordinärt tillfälle (Esk 9/8- 2007).

4.2.1 Värde, princip och subjekt

Det gällande värdet här är ett förändringsvärde med en ambition att skapa en positiv förändring kring de mänskliga rättigheterna. Värdet kan alltså betraktas som ett extrinsikalt värde, då det tar stöd mot det intrinsikala MR värdet.

Till skillnad från MR-linjen tillämpas en annan värderingsprincip, nämligen den teleologiska. Det innebär att argumentet grundar sig i ett konsekvensialistiskt resonemang där en negativ ickehandling utförs. Att inte bojkotta de olympiska spelen genererar störst nytta i det långa loppet. I slutändan kommer detta att generera en positivt övergripande effekt för det moraliska subjektet, vilket i den här argumentationen är staten Kina med dess invånare. Subjektet främjar här gruppen framför individen.

4.2.2 Linjens brister

Argumentet står och faller med empirin, två år senare står vi med facit i hand och det visade sig att det endast rörde sig om en temporär förbättring. Den kinesiska regimen har snarare förbättrat sin ställning och därmed också de värderingar partiet står för (Wong 28/8-2008). Detta är ett typexempel på en av riskerna med att förfäktat den teleologiska principen. Rekyleffekten som här uppstått borde funnits med i kalkylen från början, men inte värderats som tillräckligt sannolik för att förändra argumentationen. Ett konsekvensialistiskt resonemang går ut på att göra en prediktion av vad som ska hända för att den maximala nyttan ska erhållas. När det blir ett sådant bakslag, faller ett annars gott resonemang hårt.

Ett problem med den Olympiska katalysatorn är det faktum att resonemanget endast ser till gruppen som helhet och inte till individen, detta dels på grund av det moraliska subjektet, men även på grund av den konsekvensetiska logiken. Värdet är att förbättra de mänskliga rättigheterna i det långa loppet, men det tas inte hänsyn till att individen som demonstrerar för sina rättigheter ute på gatan i Kina och som därav riskerar att fängslas (Olsson 13/2-2008).

4.3 Kollaborationslinjen

Nyligen kunde FN:s säkerhetsråd besluta om att skicka trupp till den drabbade regionen. Det kommer bli FN:s största fredsbevarande operation, och få kan tro att den hade blivit verklighet om inte Peking- av rädsla för massiva bojkotter- ändrat inställning (Ahlin 8/8-2007).

En stat av Kinas magnitud skapar en situation där landet själv är så mäktigt och dominant att det blockerar sin egen möjlighet att utvecklas. Att sätta igång en diplomatisk aktion gentemot den kinesiska regimen skulle lätt kunna generera en utrikespolitisk tillbakagång.

Det finns framförallt tre områden för samarbete som dyker upp i argumentationen; globala militära insatser, handel och klimat. Som citatet ovan vittnar om, ändrade Kina sin ståndpunkt i frågan om att skicka FN trupper till de oroliga områdena i västra Sudan. Kinas samtycke var avgörande för att styrkorna skulle kunna skickas till området, vilket var en brinnande fråga för FN. Ur ett internationellt perspektiv är detta ett stort steg i rätt riktning. Att ha Kina som allierad och inte som motståndare när det kommer till dessa globala frågor är av stor vikt (Ahlin 8/8-2007).

Om det sedan sker en massiv bojkott av spelen skulle det kunna innebära en potentiell risk att processen tar ett steg fram för att sedan relativt omgående ta tre steg tillbaka. Det är ett omotiverat vågspel för att äventyra relationen som nyligen gjort framsteg.

Även Kinas ledande position inom handeln, har agerat tyngd i vågskålen. Då många länder har Kina som handelspartner, finns en risk att vid oenighet förlora samarbeten och ekonomisk mark (Littorin 15/2-2008). När den svenska statsministern besökte den Kinesiska presidenten ett par månader innan spelen inleddes, valde han att inte hota med en svensk bojkott av spelen. Motiveringen grundade sig i Kollaborationslinjen då statsministern menade att om han valde att prata om en bojkott så skulle möjligheten att få till en gynnsam dialog kring klimathotet vara liten (Brors 10/4-2008). Denna linje förespråkar att värdera situationen ur ett stort perspektiv utan att riskera en förlust av värdefulla politiska relationer. Med Kina som viktig maktfaktor, är det relevant att värna om relationerna till dem så att framtida samarbeten inte påverkas negativt.

4.3.1 Värde, princip och subjekt

Ambitionen om det politiska deltagandet kan ge uttryck i ett samarbetsvärde för att uppnå förändringar inom mänskliga rättigheter eller andra relevanta områden. Detta samarbetsvärde skulle självständigt både kunna betraktas som ett gott eller ett ont värde. När det sätts i relation tillsammans, som med exempelvis mänskliga rättigheter, så är värdet att betrakta som ett gott värde. Samarbetsvärdet är alltså ett extrinsiskt värde.

Resonemanget baseras på den teleologiska principen, där fokus ligger på konsekvensen. För att i slutändan kunna uppnå framsteg som berör flest antal

människor, är det av vikt att upprätthålla en god diplomati i världen inför framtiden. När målet är att flest individer skall gagna ur denna handling, sätter man de internationella relationerna i främsta rummet. Klimatmedvetenhet, stabila finanser och ett gott utrikespolitiskt samarbete uppnås genom att vidga perspektivet och lägga fokus på ett långsiktigt syfte. Att resonera deontologiskt och kortsiktigt är alltså inte aktuellt för denna argumentationslinje.

Det moraliska subjektet är här sett ur ett globalt perspektiv, vilket skulle skriva in världsbefolkningen under den posten. Subjektet är att betraktas som sekundärt i argumentationen, när det berör mänskligheten i stort. Alltså förlorar denna faktor sin poäng.

4.3.2 Linjens brister

Helomvändningen gällande att skicka FN styrkor till Sudan tros vara en förebyggande aktion från de kinesiska ledarna. Man är benägen att göra sådana uppoffringar för att spelen ska komma till stånd utan bojkotter eller dylika sanktioner. Den kinesiska ambitionen att skapa en lyckad tillställning kan kopplas tillfredställandet av världssamfundet i denna fråga (Ahlin 8/8 2007). Denna spekulering fungerar som en tyngd i argumentationen, att det gjorts uppoffringar från den kinesiska regimen och skapat en förhoppning om ett upprätthållande av denna godtycklighet. I egenskap av den konsekvensialistiska ståndpunkten förefaller denna prediktion vara tämligen osäker. Kritiken ligger främst i att Kina köper två tredjedelar av Sudans olja, samtidigt som man säljer vapen till landet. (Olsson 13/2 1008). Scenariot är något motsägelsefullt då empiriska argument laddas från båda hållen med olika slutsatser. Kina har gjort eftergifter i Sudanfrågan men är på samma gång part i konflikten då man även har rollen som vapenexportör. Detta tillägg i debatten försvagar Kollaborationslinjen, då Kinas uppoffring kan tolkas som en rökridå och inte alls har ambitionen att förbättra de diplomatiska relationerna ur ett långsiktigt perspektiv.

När statsminister Reinfeldt beslutade att inte ta upp diskussionen på grund av att inte distrahera från den tänkta diskussionen kring miljö, värderades klimataspekten högre än MR. En klimatdialog med Kina var i det läget relevant för att förbereda inför det kommande klimatmötet ett par år senare. Statsministern valde att värna klimatvärdet framför de mänskliga rättigheterna, men i ett vidare perspektiv handlar det om en respekt gentemot en världsmakt som verkligen har en påverkan globalt beroende på hur dess handlingar ter sig.

4.4 Atletens perspektiv

IOK är medveten om behovet att respektera mänskliga rättigheter... IOK är en sportorganisation och inte en aktivistgrupp -Jacques Rogge, IOK president (Hellberg 16/3 2008)

Mitt i mellan de vinande argumenten hamnar den enskilde atleten. Idrottarna kastas in i en situation, där de inte har något att göra med beslutandet av var spelen ska äga rum. För dem handlar det om att kunna utöva sitt yrke. En bojkott skulle för denna innebära att en fleråring investering i tid, pengar och energi går i stöpet på grund av faktorer som individen själv inte kan påverka. En byråkratisk situation skapar ett sammanhang där de blir pressade i att ta ställning i en fråga utanför sin egen expertis. Deras individuella lycka och möjlighet att fritt kontrollera sitt liv, blir inskränkt av dessa omständigheter som tvingats på dem.

Den främsta representanten för denna argumentationslinje är den Internationella Olympiska Kommittén, IOK. Problematiken som uppstod var dock att IOK gick ut med en stark antibojkottsåsikt i ett mycket tidigt stadium, då man tillämpade policyn att idrott och politik inte bör ha med varandra att göra. Detta är dock en förvriden åsikt av verkligheten.

4.4.1 Värde, princip och subjekt

Värdet som präglar denna argumentation är frihet, det är individens rätt att leva sitt liv. Begreppet har sitt ursprung från John Lockes idéer om hur samhället bör fungera. I och med att individen ingår i det sociala kontraktet mellan samhällets medborgare innebär det att denna har rätt att handla för att själv uppnå en lyckonivå utan att detta kränker andra medborgare. Dilemmat inom frihetsvärdet är relationen mellan den konstruktion staten bygger upp kring friheten i relation till den individuella friheten. Beroende på politisk inriktning har detta problem hanterats på olika sätt (NE: 2010). Atleterna i egenskap av individer har rätten på sin sida för att inte hindras från att utöva sin idrott; att uppnå sin egen lycka. Frihetsvärdet är att betrakta som ett intrinsiskt värde då det självständigt, oberoende av andra värden är det gott i sig självt (Badersten 2006 s. 24).

I det inledande citatet av Jacques Rogges, så vill han förmedla att han inte anser att det är rätt att ta ställning i frågan rörande en OS bojkott eller ej. Ur ett konsekvensialistiskt perspektiv, med den individuella friheten som värde och individen som subjektet, mynnar argumentationen ut i att det inte skulle tjäna någonting till att genomföra en bojkott. Det skulle inte gagna individen.

Förs argumentationen till stöd av den pliktetiska logiken, är det helt enkelt fel att bojkotta, då plikten är att vara trogen den individuella friheten, som i Atletens perspektiv här är att delta. Detta resonemang skulle självfallet även innebära att om atleten själv ansåg att ett deltagande är fel, borde denna alltså inte delta.

Det moraliska subjektet, atleten är i denna linje det absolut centrala. Vilken principiell logik som tillämpas är däremot inte lika given, då argument både ur ett deontologisk och teleologiskt perspektiv kan förfäktas.

4.4.2 Linjens brister

Problemet med denna argumentationslinje i debatten, är att det nästan uteslutande är IOK som driver linjen. Atleternas inlägg i debatten är mycket få. Här uppstår en problematik med detta representantskap eftersom det uppstår en förskjutning i det moraliska subjektet. IOK representerar en grupp atleter, som inte tvunget måste besitta samma åsikt i frågan. Denna argumentation är i praktiken emot en bojkott men i teorin står den utanför ställningstagandet i frågan, då det primära är att värna atleten, vilkens ståndpunkt är individuell.

Resonemanget kan föras på en hög abstraktionsnivå i termer av att allt som är en del av samhället är i och med det även en del av politiken. Politik är inte bara det som sker inom den direkta statsapparaten utan även det som äger rum utanför byråkratin. Värden som existerar i samhället och är organiserade inom samhällsstrukturen är en del av politiken (Lundqvist 1993 s. 27). Idrotten är just en sådan värdeladdad institution som agerar inom samhällsgränserna. Faktiska bevis för detta är den långa lista av incidenter som inträffat i samband med idrottsutövande baserat på politiska oenigheter. OS sammanhangen är inte unika då forna Sovjetunionen, Kina och Sydafrika under långa perioder inte deltagit i spelen. Det intressanta är dock att det bara är två länder som blivit förbjudna att delta, medan de övriga valt att avstå. Det gäller Sydafrika och Rhodesia, nuvarande Zambia och Zimbabwe. De blev avstängda från allt internationellt idrottande på grund av att de brutit mot de mänskliga rättigheterna då deras politiska agenda fläckades av apartheid policys (Goldsmith 1995 s. 11-14). Att sätta detta i relation till spelen i Peking och Rogges citat ovan, förefaller det som om vissa mänskliga rättigheter genererar ett tävlingsförbud, medan andra MR brott, så som yttrandefrihet, föreningsfrihet, inte gör det utan är ett område för aktivistgrupper att hantera.

Att i detalj studera IOK:s fläckande normer faller inte inom ramen för denna uppgift. Däremot är syftet med denna detalj att understryka argumentets problem. De olympiska spelen är i allra högsta grad politiska, vare sig den olympiska kommittén vill det eller ej. Linjens främsta förespråkande aktör vacklar här i sin kredibilitet då företroendet för argumentets företrädare negativt kan påverka uppfattningen av argumentet och dess giltighet.

5 Diskussion

De ovan studerade argumentationslinjerna ger uttryck för fyra olika resonemang i frågan kring huruvida de olympiska spelen i Peking borde bojkottats eller ej. Argumenten har sönderdelats med hjälp av analysmodellen för att finna distinktionerna och för att förstå på vilka grundvalar argumenten vilar. För MR linjen är värdet mänskliga rättigheter det centrala, för den Olympiska katalysatorn lika så. För Kollaborationslinjen är det väsentliga i stället principen på vilken argumentationen är uppbyggd då det teleologiska resonemanget förmedlar visionen om att finna den väg som gagnar flest individer. Atletens perspektiv kretsar fullkomligt kring det moraliska subjektet med idrottaren i centrum.

Kritiken som riktas mot MR linjen är grundad i den interna oenighet rörande bojkottens varande eller icke varande. Mitt i oroligheternas Tibet proklamerar Dalai Lama, den främsta representanten för minoritetsgruppen, att han inte är för en bojkott. Detta blir argumentationen lidande av, då denna oenighet i sig själv används som ett argument mot MR linjen.

Ur argumentationssynpunkt är det synd å linjens vägnar att fronten inte är enad i frågan. Ett annars så oklanderligt argument, med ett starkt intrinsiskt värde, tydligt deontologiskt resonemang samt ett moraliskt subjekt som är i behov av stöd försvagas så lätt. Sprickan som detta skapar i resonemanget gör att hela argumentationstrukturens tillförlitlighet sätts ur balans.

Denna obalans gynnar den andra linjen, den Olympiska katalysatorn. Trots sin oppositionsställning till MR linjen, är detta ett exempel på en konflikt där samma värde ligger till grund för två resonemang, som når helt skilda poänger. Den tydliga distinktionen ligger i Hur- frågan, det vill säga, utifrån vilken princip argumenten konstruerats. Genom att konfrontera plikten och konsekvensen stagnerar argumentationen. Problemet ligger i att så länge de båda värderingsprinciperna håller sig till sina förskrivna regler och sina resonemang, kan dessa inte värderas på samma premisser. De båda argumenten blir då korrekta.

Svårigheten med att förfäkta MR linjen med det deontologiska resonemanget är framtidsaspekten. Även om linjen i sig själv inte uttrycker en sådan oro, då det inte ligger i dess natur, så är faktum att handlingar ekar mot historiens väggar och skapar en annan version av framtiden. Frågan som väcks är hur långt man är beredd att gå för att erhålla detta viktiga MR värde. Även den trognaste supporter av MR linjen borde ha en gräns för vad som är värt att uppoffra för att uppnå värdet. Vilka värden är mer värda än MR värdet? Fred, frihet och jämställdhet befinner sig möjligheten på samma nivå, men att sinsemellan bestämma vilket av dem som är viktigast förefaller omöjligt, ett status quo.

Liksom MR linjen har den Olympiska katalysatorn ett dilemma. I dagsläget vet vi om att prediktionen som hela argumentet vilar på, inte föll ut som beräknat.

Den olympiska effekt som man argumenterade för uppstod provisoriskt under upptakten inför spelen, för att sedan falla tillbaka och slutligen snarare bli negativ än positiv. Tanken var god, men svagheten i konsekvensprincipen framträdde.

Samma svaghet är att finna i Kollaborationslinjen. Där har dock ett liknande bakslag inte visat sig lika tydligt, men antydning finns då det råder ovisshet om Kinas involvering i konflikten i Sudan. Liksom den Olympiska Katalysatorn vilar resonemanget på en konsekvensialistisk grund. Skillnaden linjerna i mellan utgörs av värdet som för Kollaborationslinjen utgörs av det extrinsikala samarbetsvärdet. Denna argumentationslinje representerar det globala perspektivet, vad som blir ”bäst” för oss människor i världen. Det går inte att föra den konversationen utifrån ett pliktetiskt perspektiv, då det hade blivit alldeles för många enskilda scenarion att ta hänsyn till. Det här resonemanget kan tillskrivas de mäktiga män och kvinnor som fattar de viktiga besluten inom politiken, de som sitter och försöker att nå det där perfekta läget där alla har det så bra som det bara går.

I grund och botten är Atletens perspektiv ett mycket gott och intakt argument, då frihetsvärdet är ett fundamentalt intrinsikalt värde och argumentationen kan drivas både ur ett konsekvensialistiskt perspektiv och ur ett pliktetiskt. Styrkan ligger i att det individuella perspektivet genomsyrar hela argumentationstrukturen. Linjen är full av beviskraft, men på grund av sättet argumentet levereras bleknar det samlade intrycket. Hade IOK inte haft på sitt samvete att man utfört sanktioner mot länder med en ofördelaktig politik i ett tidigare skede, skulle detta inte ha varit en käpp i hjulet. Linjen hade vunnit mycket på ifall argumenten levererades av en förtroendeingivande atlet som stod upp för sin åsikt fullt ut och inte genom en organisation som flackat i sin trovärdighet på grund av tidigare handlingar.

5.1 Den bästa av linjer?

För att försöka sig på att bedöma dessa argumentationslinjer, kan värdena i relation till varandra möjligen vittna om en utsägo för att finna den starkaste linjen. Ett sådant försök har sin utgångspunkt i att sortera ut de intrinsikala värdena, egenvärdena, då dessa i vissa kontexter betraktas som fördelaktigare. Detta är dock en sanning med modifikation, då denna fördel är kopplad till kontexten. För analysens skull poneras dock att det förhåller sig som så.

De värden som figurerar i materialet är mänskliga rättigheter, frihet och samarbetsvärdet. MR värdet kan ses både som ett intrinsikalt värde i likhet med MR linjen, och som ett extrinsikalt värde som i sammanhanget med den Olympiska katalysatorn. Samarbetsvärdet faller även det in under den extrinsikala kategorin då detta i relation till just de mänskliga rättigheterna kan ses som ett gott värde. Frihetsbegreppet är ett rent intrinsikalt värde då det är positivt i sig själv. Som tidigare fastställts är de intrinsikala värdena överordnade de extrinsikala då de har ett egenvärde. De två kvarvarande värdena är då mänskliga rättigheters värdet och frihetsvärdet. Problemet är att båda dessa värden är starka och att värdera dem hierarkiskt förefaller vara en omöjlighet.

Värdeprinciperna ger oss ytterligare en möjlighet att förstå dilemmat att beroende på hur man väljer att argumentera kan de ena eller den andra argumentationen förefalla som mer fördelaktig. En konsekvensialistisk position uppfattas lätt som det hårdare alternativet då denna princip inte visar hänsyn på vägen mot sitt mål. Som både den Olympiska katalysatorn och Kollaborationslinjen vittnar om, handlar det om att man gör prediktionen i den konsekvensialistiska andan. När den Olympiska katalysatorn talar om att ha överseende med de enskilda fallen av brott mot mänskliga rättigheter för att i det långa loppet vinna en högre övergripande nivå av mänskliga rättigheter, finns det inga garantier. Det samma gäller Kollaborationslinjen då man indirekt menar att ifall man avstår från en bojkott antar man att detta kommer att generera ett möjligt fortsatt samarbete. Det finns ingen försäkring inom det konsekvensialistiska resonemanget.

Skillnaden gentemot den pliktetiska tankegången är att detta sätt att resonera ger en direkt tillfredsställelse i form av "bevis" på att det genererar en förändring. MR Linjen vill bojkotta för att visa sitt missnöje vilket kanske inte genererar en faktisk effekt. En handling som dock hade manifesterat argumentationen. Handlandet har skett utifrån den bästa förmåga i den givna situationen och därmed är det ett korrekt resonemang med ett tillfredställande resultat. Att en bojkott möjligen inte skulle generera en förändring, och i värsta fall en negativ förändring i MR statusen i landet, är det inte primärt i resonemanget trots att den risken är närvarande.

Det moraliska subjektet är egentligen endast en aktiv faktor i linjen som berör Atletens perspektiv. I de övriga linjerna fungerar det mest som ett stöd för principen för att manifesteras sin argumentation och för att ge tyngd till ett argument då en stor grupp individer blir drabbade eller är berörda.

Om man ur ett resultatperspektiv betraktar linjerna har vi ett tydligt argument som talar mot en bojkott, MR linjen. Atletens perspektiv står däremot för att det inte ska genomföras en bojkott, liksom den Olympiska katalysatorn och Kollaborationslinjen. För att resonera konsekvensialistiskt borde därför den största vinningen vara att välja argumenten som talar mot en bojkott. Detta eftersom ett beslut fångar in tre av de fyra argumentationslinjerna. Det skulle innebära att samtidigt som Peking erhåller en möjlighet att utvecklas och skapar ett rum som öppnar upp för diskussion kring problemområden som mänskliga rättigheter, får världens elitidrottare möjlighet att ställa i upp i spelen utan att deras frihet blir kränkt. En ytterligare vinst ligger på det diplomatiska planet, då världens nationer slipper trampa Kina på tårna. Att tillfredsställa tre fjärdedelar av argumentationslinjerna blir därmed det enda rätta.

Svårigheter uppstår dock ifall man inte samtycker med det konsekvensialistiska resonemanget utan uteslutande värnar om principer. Det spelar då ingen roll ifall majoriteten finner situationen fördelaktig. Kina bryter mot den grundläggande principen i att värna om de mänskliga rättigheterna och ska därför inte få stå värd för de olympiska spelen. Avslutningsvis kan konstateras att en rangordning av argumentationslinjerna ej kan generera ett svar, då det är i relation till vilket värde, princip och subjekt som bejakas. I den bästa av världar

kanske det finns den bästa av linjer, men tyvärr är det inte något som går att nå i realiteten.

5.2 Värt att notera

Efter att ha studerat stoffet kring debatten är det värt att notera på vilken nivå debatten ligger. Det är anmärkningsvärt att det genomgående är ett accepterande av det faktum att valet av land och stad föll på just Peking. Det förefaller udda att inte mer tyngd i debatten ligger i knäet på IOK och dess ledamöter som är ansvariga för att valet av OS stad föll på Peking. Diskussionen borde redan i det stadiet varit brännande het, men först när det börjar närma sig, ungefär ett år innan den olympiska elden skulle tändas, fick debatten syre. IOK försöker vara en opolitisk organisation, men saken är den att det har den aldrig varit, som antytts tidigare i denna text. Det borde underlätta för debatten ifall IOK tog sitt ansvar och i stället för att ständigt värja sig för de verbala angreppen, ligga steget före för att kunna bemöta kritiken. Att välja en argumentationslinje och hålla sig till den skulle stärka deras anseende. Ett efterlysnings av en debatt kring själva beslutsfattandet i framtiden är alltså på sin plats.

5.3 Inspiration för framtida projekt

Uppsatsen har levt upp till sitt syfte i och med att den har granskat argumentationen kring varandet eller icke varandet av en bojkott i samband med de olympiska spelen i Peking 2008. Analysen har presenterat de fyra linjer som utkristalliserats ur materialet med stöd av den analysapparat som tillämpats i undersökningen. Arbetet har en förankring i tidigare forskning och de fyra linjerna utgör en grund som är möjlig att bygga vidare på .

De fyra linjerna överlappar och går in i varandra. Gränslandet kan ibland förefalla otydligt. Exempelvis flyter det centrala värdet mänskliga rättigheter in i alla argumentationslinjer, då det är slutdestinationen för samtliga linjer. Det är ingen av linjerna som menar att det befintliga läget i Kina är ett acceptabelt förhållande ur MR synpunkt. Däremot ser man olika lösningar på hur man bör hantera problematiken med olika värden, principer och subjekt som man främjar.

Det hade varit intressant att begrunda samma analys som denna uppsats för, men med ett annat material. Att studera hur nyhetsflödet i ett annat land, med andra sociokulturella aspekter, tedde sig under denna specifika period. En sådan uppsats skulle kunna generera samma typ av linjer, men inte helt omöjligt även finna andra argumentationslinjer, som av olika anledningar skulle vara aktuella i den kontexten. Då uppsatsen författats ur ett västerländskt perspektiv, hade det varit intressant att begrunda debatten i den Kinesiska staten. Det hade genererat ett fängslande infallsvinkel då de moraliska perspektiven förmodligen inte är

korrelerade. Dess praktiska genomförande hade dock tett sig något svårare på grund av den rådande censuren.

Syftet med denna uppsats var att finna argumentationsmönster i debatten kring de olympiska spelen i Peking. Detta syfte uppfylldes i och med de fyra argumentationslinjerna. Möjliga vägar att i framtiden utveckla denna undersökning är exempelvis att studera enskilda världsledare som under perioden flackade i sin övertygelse om det var rätt väg att gå med i en bojkott eller ej. Ett exempel skulle var den franska presidenten Nicolas Sarkozy, som var bland de statschefer som mest frekvent uttalade sig om bojkotten, samt växlade sin ståndpunkt efterhand. Detta skulle sedan mer i detalj kunna korreleras med viktiga diplomatiska skeenden i utvecklingen kring OS-debatten. En annan idé för framtida utveckling av problemet, skulle kunna vara att mer i detalj utreda en argumentationslinje. Att finna mönster i vilka som förfäktar denna linje ur ett genus-, religiöst- eller kulturellt perspektiv. En djuplodande utredning av IOK:s egentliga syn på relationen mellan idrott och politik, eftersom det visat sig att denna organisation har en splittrad hållning till vad som är förkastligt, är även det en punkt på kartan över utforskade områden.

5.4 Avslutande sammanfattning

Ambitionen med denna uppsats var att blottlägga argumentationen i debatten kring de olympiska spelen i Peking 2008. Genom att studera Dagens Nyheter och Svenska Dagbladets nyhetsbevakning av de olympiska spelen konstruerades en modell i vilken argument i debatten passade in. Modellen i sig bygger på de normativa frågorna Vad, Hur och Vem. Genom att tillämpa denna scanning av värden, principer och subjekt uppstår en kategorisering av argumentationen. Genom att blotta materialet skapas otvivelaktiga mönster. Uppsatsen konstruerar därmed fyra stycken argumentationsprinciper på dessa premisser. MR Linjen, Olympiska katalysatorn, Kollaborationslinjen samt Atletens perspektiv är resultatet av detta arbete. MR Linjen representerar den argumentation som förfäktar de mänskliga rättigheterna på deontologiska premisser. Olympiska katalysatorn lyfter upp de positiva effekter de olympiska spelen för med sig, möjligheterna med att till exempel skapa ett forum att diskutera MR problematik. Kollaborationslinjen belyser vikten av att behålla en god relation till Kina ur ett internationellt perspektiv. Atletens Perspektiv försvarar atletens rätt att utföra sitt yrke. I och med linjernas framväxt har uppsatsens syfte uppfyllts då dess uttalade mål var att kritiskt granska den argumentation som förekommit för och emot de olympiska spelen i Peking. Den avslutande diskussionen resonerar kring eventuella möjligheter att internt rangordna linjerna baserat på dess slagkraftighet. Detta resonemang mynnar dock ut i ett konstaterande att det beror på vilken argumentationsprincip som föredras i kombination med ett starkt värde. Linjerna utgör en språngbräda för att djuplodat kunna utforska liknande problematik framöver.

6 Referenser

- Ahlin, Per. 8/8-2007. ”Från Peking till Darfur”. www.dn.se/ledare/signerat/fran-pekning-till-darfur-1.618167. Hämtad: 16/2-2010.
- Amstutz, Mark R., 2005. *International ethics*. 2:a upplagan. Landham: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.
- Badersten, Björn, 2006. *Normativ metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Beckman, Ludvig, 2007. *Grundbok i idéanalys*. Stockholm: Santréus förlag.
- Bergström, Göran – Boréus, Kristina, 2005. *Textens mening och makt*. 2:a upplagan. Lund: Studentlitteratur.
- Black, David R. - Bezanson, Shona, 2004. ”The Olympic Games, Human Rights & Democratisation: Lessons from Seoul and implications for Beijing”, *Third World Quarterly*, vol. 25, nr 7, s. 1245-1261.
- Brors, Henrik. 10/4-2008. ”Röstfisket kan stärka Kinas regim”. www.dn.se/nyheter/politik/rostfisket-kan-starka-kinas-regim-1.510620. Hämtad: 16/3-2010.
- DN. 30/3 2008, ”Håll trycket uppe”. www.dn.se/ledare/hall-trycket-uppe-1.779063. Hämtad: 16/3 2010.
- Esk, Johan. 9/8-2010. ”OS-mer pengar än politik”. www.dn.se/sport/os-mer-pengar-an-politik-1.557031. Hämtad: 16/3-2010.
- Goldsmith, Marlene, 1995. ”Sporting boycotts as a political tool”, *Australian Quarterly* vol. 67, nr 4, s. 89-92.
- Hellberg, Anders. 16/3 2008. ”Protesterna mot OS växer”. www.dn.se/sport/protesterna-mot-os-vaxer-1.532174. Hämtad: 16/3-2010.
- Liimatainen, Keijo. 20/7-2008. ”Världen har inte glömt den tysta protesten”. www.dn.se/sport/varlden-har-inte-lomt-den-tysta-protesten-1.673858. Hämtad: 16/3-2010.
- Lintner, Bertil. 16/3 2008. ”Regimen måste ta hänsyn till OS”. www.svd.se/nyheter/utrikes/artikel_980823.svd. Hämtad: 18/3- 2010.
- Littorin, Jens. 15/2- 2008. ”Kina: Väst politiserar OS”. www.dn.se/nyheter/varlden/kina-vast-politiserar-os-1.497983. Hämtad: 16/3-2010.
- Lundqvist, Lennart, 1993. *Det vetenskapliga studiet av politik*. Lund: Studentlitteratur.
- NE. 2010. Sökord: Frihet i Nationalencyklopedin online. Hämtat: 5/4-2010.
- OHCHR. 1996-2010. ”What are human rights”. www.ohchr.org/EN/Issues/Pages/WhatareHumanRights.aspx. Hämtad: 10/5 2010.
- Olsson, Tobias. 13/2-2008. ”Uppmanar till bojkott av OS”. www.svd.se/nyheter/utrikes/artikel_868075.svd. Hämtad: 18/3-2010.

- Sidenbladh,Erik – Forsberg,Håkan. 8/8 -2008. ”Protester över hela världen”.
www.svd.se/nyheter/utrikes/protester-over-hela-varlden_1539307.svd.
Hämtad: 18/3-2010.
- Sjölin, Mats, 2005. *Politisk etik*. Lund: Studentlitteratur.
- SOK, Sveriges Olympiska Kommitté, 2008. ”München 1972”.
www.sok.se/olympiskhistoria/olympiskaspel/olympiskaspel/munchen1972.5.18ea16851076df6362280009626.html. Hämtad: 15/5-2010.
- TT. 27/4-2007. ”Avrättningar fortsätter minska”.
www.svd.se/nyheter/utrikes/avrattningar-fortsatter-minska_222631.svd.
Hämtad: 18/3-2010.
- TT- AFP, 17/3-2008. “Lasha halls i järngrepp”. www.dn.se/nyheter/varlden/lhasa-halls-i-jarngrepp-1.653774. Hämtad: 18/3- 2010.
- TT-AFP. 11/4-2008. ”Dalai lama försvarar Peking-OS”.
www.svd.se/nyheter/utrikes/dalai-lama-forsvarar-peking-os_1120323.svd.
Hämtad: 18/3-2010.
- Tännsjö, Torbjörn, 2000. *Grundbok i normativ etik*. Stockholm: Thales.
- Wong, Ola. 27/8-2007. “Peking skapar chanser till förändring”.
www.svd.se/nyheter/utrikes/os-i-peking-skapar-chanser-till-forandring_256665.svd. Hämtad: 18/3-2010.
- Wong, Ola. 28/8-2008. ”OS blev succé för partiet”.
www.svd.se/nyheter/utrikes/artikel_1632553.svd. Hämtad: 18/3-2010.